

ZÖLDÍTÉS TÁMOGATÁS TÁJÉKOZTATÓ 2022

1. Vonatkozó rendelet:

Az éghajlat és környezet szempontjából előnyös mezőgazdasági gyakorlatokra nyújtandó támogatás igénybevételének szabályairól, valamint a szántóterület, az állandó gyepterület és az állandó kultúrával fedett földterület növénytermesztésre vagy legeltetésre alkalmas állapotban tartásának feltételeiről szóló 10/2015. (III. 13.) FM rendelet (a továbbiakban: 10/2015. (III. 13.) FM rendelet).

2. A támogatás igénybevételének feltételei:

Támogatásra jogosult az 1307/2013/EU rendelet 43. cikk (1) bekezdése alapján az éghajlat és környezet szempontjából előnyös gyakorlatok folytatására kötelezett, egységes területalapú támogatásra jogosult mezőgazdasági termelő, aki a tárgyévben egységes kérelmet nyújt be és teljesíti az 1307/2013/EU rendelet III. Cím III. Fejezetének 43-47. cikkeiben és a 10/2015. (III. 13.) FM rendeletben foglalt feltételeket.

3. Mentességi feltételek

3.1. Általános mentesség a 10/2015. (III. 13.) FM rendeletben előírt mindhárom „zöldítési” gyakorlat alól:

a) Ökológiai gazdálkodásban részt vevő ügyfelek

a) a tárgyévi egységes kérelem benyújtására nyitva álló időszak utolsó napján meg kell felelnie a *mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről* szóló 34/2013. (V. 14.) VM rendeletben foglalt követelményeknek, valamint

b) rendelkeznie kell a 34/2013. (V. 14.) VM rendelet szerinti tanúsító szervezet által kiállított, az a) pontban foglaltakról szóló tanúsítvánnyal.

Figyelem! Ha a mezőgazdasági termelő párhuzamos gazdálkodást folytat, vagy a tanúsító szervezet tanúsítványa szerint nem a földterülete egésze felel meg a 34/2013. (V. 14.) VM rendeletben foglalt követelményeknek, akkor a mezőgazdasági termelőnek a tanúsító szervezet által nem igazolt földterület tekintetében teljesítenie kell a 10/2015. (III. 13.) FM rendeletben előírt kötelezettségeket.

Figyelem! Az EFA kötelezettség alapja és az EFA kötelezettség betartásának maximálisan elfogadható mértéke az egységes kérelemben benyújtott adatok alapján történik. Párhuzamos gazdálkodás esetén az ökológiai gazdálkodással kapcsolatos nyilatkozat teljes területre történő megtétele a későbbiekben a kérelem teljes elutasításához is vezethet!

b) Az a mezőgazdasági termelő, aki kistermelői támogatásban részesül

A mezőgazdasági kistermelői támogatásról szóló FM rendelet szerint támogatást igénylő ügyfelek az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 61. cikk (3) bekezdése alapján

3.2 Az egyes zöldítési gyakorlatok alóli mentességek:

3.2.1 Terménydiverzifikáció teljesítése alóli mentesség:

Terménydiverzifikáció teljesítése alól mentesül az a mezőgazdasági termelő,

- aki a szántóterülete egészén és a növénytermesztési ciklus jelentős részében víz alatt álló kultúrát termel;
- akinek szántóterületének mérete 10 hektárnál kisebb;
- akinek a szántóterülete több, mint 75%-a
 - parlagon hagyott terület,
 - ideiglenes gyepterület,
 - hüvelyes növénnyel bevetett terület vagy
 - az előzőek kombinációja
- akinek a szántóterülete, az állandó gyepterülete és az állandó kultúra által együttesen elfoglalt területe több, mint 75%-a
 - állandó gyepterület,
 - ideiglenes gyepterület,
 - víz alatt álló kultúrával bevetett terület, vagy
 - az előzőek kombinációja,

és a fennmaradó szántóterülete nem haladja meg a harminc hektárt; vagy

- akinek a tárgyévi egységes kérelemben bejelentett szántóterülete több, mint 50%-át az előző évi egységes kérelmében nem jelentette be, vagy nem ugyanazon mezőgazdasági termelő jelentette be, és a szántóterület egészén az előző naptári évben termesztett növényektől eltérő növényeket termeszt.

3.2.2. Az ökológiai jelentőségű terület figyelembevétele alóli mentesség:

Ökológiai jelentőségű területek figyelembevétele alól mentesül az a mezőgazdasági termelő, akinek

- szántóterülete több, mint 75%-a
 - parlagon hagyott terület,
 - ideiglenes gyepterület,
 - hüvelyes növénnyel bevetett terület, vagy
 - az előzőek kombinációjavagy
- szántóterülete, állandó gyepterülete és az állandó kultúra által együttesen elfoglalt területe több, mint 75%-a
 - állandó gyepterület,
 - ideiglenes gyepterület,
 - víz alatt álló kultúrával bevetett terület, vagy
 - az előzőek kombinációja.

3.2.3 Egyéb állandó gyepterületek feltörése esetén a visszaállítási kötelezettség alóli mentesség:

- az a mezőgazdasági termelő, aki kistermelői támogatásban részesül,

- a mezőgazdasági termelő a mezőgazdasági üzem azon része tekintetében, amely ökológiai gazdálkodásban vesz részt,
- az a mezőgazdasági termelő, akinek terhére legfeljebb 0,25 hektár nagyságú területet érintő visszaállítási kötelezettség lenne megállapítható.

4. Teljesítendő feltételek:

4.1. Terménydiverzifikáció:

Azok az ügyfelek, akik a 3.2.1. pont alapján nem mentesülnek a terménydiverzifikációs követelmények alól, a következő feltételeket kötelesek betartani:

- 10 és 30 hektár közötti szántóterülettel rendelkező ügyfelek esetében legalább két különböző növénykultúra termesztése kötelező. A termesztett növénykultúrák közül a legnagyobb területet elfoglaló növénykultúra aránya nem haladhatja meg a teljes szántóterület 75%-át.
- 30 hektárt meghaladó nagyságú szántóterülettel rendelkező ügyfelek esetében legalább három különböző növénykultúra termesztése kötelező. A termesztett növénykultúrák közül a legnagyobb területet elfoglaló kultúra aránya nem haladhatja meg a teljes szántóterület 75%-át, a két legnagyobb területet elfoglaló növénykultúra együttes aránya nem haladhatja meg a teljes szántóterület 95%-át.

Terménydiverzifikáció szempontjából az adott táblán az a növény vehető figyelembe, amelyik május 1-től szeptember 30-ig terjedő időszakban a leghosszabb ideig van jelen a területen.

A terménydiverzifikációs kötelezettség szempontjából különböző növénykultúrának minősül:

- a 10/2015. (III.13.) FM rendelet 6. melléklet I. táblázatában felsorolt, különböző nemzetségekbe tartozó növények, kivéve a tönkölybúza (*Triticum spelta*), melyet az ugyanazon nemzetségbe tartozó növénykultúráktól különböző növénykultúrának kell tekinteni,
- a 10/2015. (III.13.) FM rendelet 6. melléklet II. táblázatában felsorolt káposztafélék, burgonyafélék és tökfélék növény családjába tartozó bármely faj,
- a parlagon hagyott terület, ideértve a mezőgazdasági termelés alatt nem álló erdőszélek mentén fekvő támogatható sávot (ebben az esetben a tábla hasznosítási kódja alapján megadott terület – diverzifikáció szempontjából - a termelés nélküli erdőszélek mentén fekvő támogatható sáv területével csökken, mivel egy terület csak egy hasznosítási kóddal vehető figyelembe),
- ideiglenes gyepterületek,
- a 10/2015. (III.13.) FM rendelet 6. melléklet III. táblázatában felsorolt, ugyanazon nemzetség őszi és tavaszi vetésű növénye,
- a 10/2015 (III. 13.) FM rendelet 6. számú melléklet által nem tartalmazott növénykultúra, amely az egységes nemzetközi binominális nomenklatura alapján különböző növénykultúrának minősül,
- alávetés nem vehető figyelembe különböző növénykultúráként,
- a másodvetés és az ökológiai jelentőségű másodvetés akkor vehető figyelembe növénydiverzifikáció szempontjából, ha a másodvetés tárgyév május 1-től szeptember 30-ig terjedő időszakban hosszabb ideig van a területen, mint a főnövény,
- több vetőmagkeverék esetén, ha a vetőmagkeverék összetevői legalább egy komponens tekintetében egymástól eltérnek, akkor a vetőmagkeverékeket különböző növénykultúrának kell tekinteni

Figyelem! Az ideiglenes gyepvel borított területek a szántóterület részének minősülnek! A Kincstár a mezőgazdasági termelő által használt, minősített vetőmag felhasználását helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.

Figyelem! Annak érdekében, hogy a Kincstárnak módjában álljon eldönteni, hogy az egységes kérelemben egy területre vonatkozóan bejelentésre került növények közül melyik növény van a területen a leghosszabb ideig, másodvetés bejelentése esetén meg kell adni a vetés tervezett időpontját. Amennyiben a másodvetés megvalósul, akkor adatváltozás bejelentés keretében kell megadni a másodvetés elvetésének tényleges időpontját, és a másodvetés előtt lekerülő főnövény betakarításának időpontját. A másodvetés betakarítását, illetve beforgatását egy újabb adatváltozás keretében kell megadni.

4.2. Állandó gyepterületek:

4.2.1. Környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterületek (Natura 2000 gyepterületek):

A környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterületek feltörésére kizárólag az illetékes természetvédelmi hatóság által kiadott gyepfeltörés engedély birtokában van lehetőség.

Figyelem! Amennyiben az ügyfél az illetékes természetvédelmi hatóság engedélyével érzékeny állandó gyepterületet (Natura 2000 gyepterületet) tört fel, az engedélyt csatolnia kell az egységes kérelméhez az egységes kérelem benyújtására rendelkezésre álló határidőn belül. Ha a mezőgazdasági termelő a környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterületet engedély nélkül feltöri vagy más hasznosítású területté átalakítja, úgy a területileg illetékes természetvédelmi hatóság haladéktalanul elrendeli a feltört vagy átalakított földterület gyepterületté történő visszaállítását és közigazgatási szankciót szabhat ki. A visszaállítási kötelezettség teljesítése kizárólag az érintett földterület egészének visszaállítása esetén állapítható meg.

4.2.2. Egyéb állandó gyepterületek:

Az állandó gyepterület országos arányát minden évben a Kincstár állapítja meg a 639/2014/EU rendelet 43. cikke szerint. Ha a tárgyévi állandó gyepterület aránya több, mint 5%-kal csökken a 2015. évben meghatározott arányhoz képest, és az állandó gyepterület tárgyévi összterülete legalább 0,5 %-ot meghaladó mértékben csökken a referencia arányban szereplő állandó gyepterület összterületéhez képest, akkor egyes állandó gyepterületnek nem minősülő területeket állandó gyepterületté kell visszaállítani.

Visszaállítási kötelezettség:

A mezőgazdasági termelő számára a Kincstár állapítja meg az egyéni visszaállítási kötelezettséget a mezőgazdasági termelő által a korábbi két – a 2015-ös támogatási év vonatkozásában a korábbi három – évben feltört, a támogatás igénylésekor állandó gyepterületnek minősülő földterület méretéke alapján. A visszaállítási kötelezettséggel érintett mezőgazdasági termelőkről, a visszaállítási kötelezettség mértékéről és határidejéről a Kincstár a tárgyév december 31-ig döntést hoz. A visszaállítási kötelezettség teljesítésének legkésőbbi határidejét a Kincstár döntése tartalmazza. Az

érintett földterületek gyepterületté történő visszaállításának végső határideje legkésőbb a támogatási kérelem benyújtását követő évi egységes kérelem benyújtásának kezdő határnapja. A visszaállítási kötelezettségnek való megfelelést a természetvédelmi hatóság helyszíni ellenőrzés keretében állapítja meg.

A mezőgazdasági termelő a visszaállítási kötelezettségének

- a feltört vagy átalakított állandó gyepterület állandó gyepterületté történő visszaállításával,
 - a feltört vagy átalakított állandó gyepterület helyett - az erdőterület kivételével - más terület állandó gyepterületté alakításával,
 - meglévő ideiglenes gyepterület állandó gyepterületté alakításával
- tehet eleget.**

Az állandó gyepterületté visszaállított vagy állandó gyepterületként létrehozott terület a visszaállítás vagy létrehozás időpontjától állandó gyepterületnek minősül, és azt a visszaállítás vagy létrehozás időpontjától számított öt évig fenn kell tartani. Meglévő ideiglenes gyepterület állandó gyepterületté alakításának esetében a fenntartási kötelezettség az ideiglenes gyepterület telepítésétől számított öt évig áll fenn.

Figyelem! Az ideiglenes gyepterületekkel kapcsolatban felhívjuk az ügyfelek figyelmét, hogy **a herefélék (Trifolium) és a lucernafélék (Medicago) nemzetségbe tartozó fajok és ezek kizárólagos keverékei alkotta növényállományok nem ideiglenes gyepek, hanem az adott faj vagy keverék szerinti kultúrának tekintendők.**

Figyelem! Amennyiben az ügyfél által igényelt Keverék kultúra vagy Zöldugar kultúra kizárólag gyepalkotókból (PAZxx) áll, a terület csak ideiglenes gyepeként (GYE01, GYE02) vagy állandó gyepeként (ALL01, ALL02) kerülhet bejelentésre!

Figyelem! Amennyiben az ügyfél által igényelt Keverék kultúra kizárólag gyepalkotókból (PAZxx) és lucerna kultúrából (FOR01, FOR02, FOR03, FOR04, FOR05, FOR06) áll, a terület csak füves lucernaként (FOR56) kerülhet bejelentésre! A füves lucerna a diverzifikáció szempontjából ideiglenes gyep kategóriába tartozik, vagyis szántó kultúra. Amennyiben a füves lucerna elérte vagy meghaladta az 5 éves kort, abban az esetben állandó gyepek kell tekinteni a területet, és az egységes kérelemben is ALL01 vagy ALL02 hasznosítást kell megjelölni.

Figyelem! Amennyiben az ügyfél által igényelt Keverék kultúra kizárólag gyepalkotókból (PAZxx) és here kultúrából (FOR09, FOR10, FOR11, FOR12, FOR13, FOR14, FOR15) áll, a terület csak füves hereként (FOR57) kerülhet bejelentésre! A füves here a diverzifikáció szempontjából ideiglenes gyep kategóriába tartozik, vagyis szántó kultúra. Amennyiben a füves here elérte vagy meghaladta az 5 éves kort, abban az esetben állandó gyepek kell tekinteni a területet, és az egységes kérelemben is ALL01 vagy ALL02 hasznosítást kell megjelölni.

4.3. Ökológiai jelentőségű terület:

Azok az ügyfelek, akik a 3.2.2. pont alapján nem mentesülnek az ökológiai jelentőségű területek kijelölésének követelménye alól, és több mint 15 hektár szántóterülettel rendelkeznek, kötelesek az EFA kötelezettség alap legalább 5%-ának megfelelő ökológiai jelentőségű terület kijelölésére.

Figyelem! Az ökológiai jelentőségű terület kötelezettség alapját úgy kell megállapítani, hogy a szántóterülethez hozzá kell adni a fás sáv, táblaszegély, a vízvédelmi sáv, a rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvény és a 2008 után telepített erdősített terület nagyságát, abban az esetben, ha az adott gazdálkodó rendelkezik ilyen területekkel.

Az így kapott területnagyság 5%-ának megfelelő EFA területet kell legalább kijelölni az EFA kijelölési kötelezettségnek való megfeleléshez.

Az ökológiai jelentőségű területnek a mezőgazdasági termelő által az egységes kérelmében bejelentett szántóterületen vagy azzal szomszédosan kell elhelyezkednie oly módon, hogy a szomszédos elemek esetében a szántóterület és az ökológiai jelentőségű terület közös határvonala egybefüggően **minimum harminc méter hosszú** legyen. A táblaszegély és vízvédelmi sávok abban az esetben számolhatók el ökológiai jelentőségű területként, ha azok az egységes kérelmében bejelentett szántóterülettel közvetlenül szomszédosan helyezkednek el. Fás sáv esetében az ökológiai jelentőségű terület és a mezőgazdasági termelő által a szántóterület között legfeljebb öt méter szélességű, szilárd burkolattal nem fedett egyéb terület lehet.

Ökológiai jelentőségű területként igényelhető az egységes kérelmében bejelentett fás sáv vagy táblaszegély ökológiai fókuszterülettel közvetlenül határos fás sáv, táblaszegély és vízvédelmi sáv is. Ebben a tekintetben a fás sáv, táblaszegély és vízvédelmi sáv akkor fogadható el ökológiai jelentőségű területként, amennyiben a tábla irányából teljes egészében, és **legalább harminc méter hosszán** a táblával szomszédos, az egységes kérelmében bejelentett fás sáv vagy táblaszegély mögött helyezkedik el.

Amennyiben a szántóterülettel közvetlenül határos EFA elem esetében az adminisztratív vagy fizikai ellenőrzés eredményeképpen megállapítást nyer, hogy nem számolható el ökológiai jelentőségű területként, abban az esetben a vele közvetlenül határos EFA elem sem számolható el EFA elemként.

Figyelem! Adott támogatási év vonatkozásában ugyanazon földterületen kizárólag egy ökológiai jelentőségű terület vehető figyelembe.

Többes igénylés esetén a Kincstár az alábbi adatbázisok szerint, illetve módszer alkalmazásával állapítja meg, hogy melyik mezőgazdasági termelő részére vehető figyelembe az adott terület ökológiai jelentőségű területként:

- földhasználati nyilvántartás, ha ennek adatai alapján nem állapítható meg, úgy
- az ingatlan-nyilvántartás, ha ennek adatai alapján sem állapítható meg, akkor
- a Kincstár az ökológiai jelentőségű területet annak területi arányosításával osztja fel a földterületet bejelentő mezőgazdasági termelők között

Ökológiai jelentőségű területként a következő földterületek vehetők figyelembe:

- parlagon hagyott terület;
- terasz;
- tájelem (fás sáv, magányosan álló fa, fa- és bokorcsoport, kis kiterjedésű tó, kunhalom, gémeskút);
- vízvédelmi sáv (folyóvíz és állóvíz melletti);
- táblaszegély;
- agrár-erdészeti terület;
- erdőszélek mentén fekvő támogatható sáv (termeléssel vagy termelés nélkül);

- rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvény;
- az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a mezőgazdasági területek erdősítéséhez nyújtandó támogatás igénybevételenek részletes szabályairól szóló 88/2007. (VIII. 17.) FVM rendelet és az 1305/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján erdősített terület (a továbbiakban: erdősített terület), amely az egységes területalapú támogatás vonatkozásában 2008. évben támogatható területnek minősült;
- ökológiai jelentőségű másodvetés;
- nitrogénmegkötő növényekkel bevetett terület.

Figyelem! Az agrár-erdészeti terület típusú EFA elem akkor fogadható el ökológiai jelentőségű területként, ha a tábla ökológiai gazdálkodásban nem vesz részt, és az ügyfél a VP5-8.2.1-16 kódszámú, agrár-erdészeti rendszerek létrehozása pályázati felhívás szerinti támogatást vesz igénybe szántóföldi és/vagy gyepgazdálkodási kultúrával kombinált agrár-erdészeti rendszer, fás legelő vagy fás kaszáló újonnan történő létrehozására.

Rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvény abban az esetben vehető figyelembe ökológiai jelentőségű területként, ha azon nem használnak sem műtrágyát, sem növényvédő szert.

Nitrogénmegkötő növényekkel bevetett földterület abban az esetben vehető figyelembe ökológiai jelentőségű területként, ha egynyári növények esetén a vetéstől a betakarításig, évelő növények esetén az igénylés naptári évének azon részében., amíg a növény a területen van nem használnak növényvédő szert, beleértve a csávázott vetőmag használatát is, kivéve, ha

a) az évelő növényvel bevetett terület a vetést követő évben vagy években kerül elszámolásra ökológiai jelentőségű területként vagy

b) a 2018. január 1-jét megelőzően elvetett növénykultúra 2018-ban vagy azt követően kerül elszámolásra ökológiai jelentőségű területként.

A 10/2015. (III.13) FM rendelet 21. § (5) – (5b) bekezdése szerint a nitrogénmegkötő növényfajok esetében a termesztési időszak az évelő növények esetében május 1-jétől szeptember 30-áig, az egynyári növények esetében április 1-jétől június 20-áig - szója esetében május 15-től július 15-ig, zöldborsó esetében április 15-étől június 10-éig, lóbab esetében április 15-étől június 30-áig, közönséges vagy veteménybab esetében május 10-étől július 20-áig - tart.

Az ökológiai jelentőségű területen vetett nitrogénmegkötő növénykultúrának ezen időszakok teljes tartamában - évelő növények esetében a növénykultúra telepítésének és kiforgatásának évében is - jelen kell lennie a mezőgazdasági termelő földterületén. A 10/2015. (III.13) FM rendelet 2. melléklete szerinti nitrogénmegkötő és nem nitrogénmegkötő növény keverékének vetése esetén a keveréknek a nitrogénmegkötő növény termesztési időszakának teljes tartamában - évelő növény esetében a növény telepítésének és kiforgatásának évében is - jelen kell lennie a mezőgazdasági termelő földterületén.

Ha az adminisztratív vagy helyszíni ellenőrzés keretében megállapítást nyer, hogy a nitrogénmegkötő növények, keverékeik vagy a nitrogénmegkötő növények és nem nitrogénmegkötő növények keverékei az 10/2015. (III.13) FM rendelet 21. § (5) bekezdésben leírt termesztési időszakokban nincsenek jelen a mezőgazdasági termelő földterületén, akkor a

földterület nem vehető figyelembe nitrogénmegkötő növényekkel bevetett ökológiai jelentőségű területként.

Felhívjuk a figyelmet, hogy az egységes kérelemben a „Főnövény betakarítási időpontjának bejelentése” minden esetben a növény lekerülésének időpontját jelenti az adott területről, továbbá **kaszálási időpontot nem szükséges bejelenteni!**

Fokozottan felhívjuk a figyelmet arra, hogy a 2022. évi támogatási évben (a korábbi években tapasztalható nagymértékű EFA kijelölési és diverzifikációs követelmények be nem tartása miatti levonások és közigazgatási szankciók elkerülése érdekében) **az egységes kérelem beadó felületen a főnövény betakarítási ideje csak abban az esetben kerüljön bejelentésre, amennyiben az adott főnövény a valóságban lekerül az érintett területről!**

Az ökológiai jelentőségű másodvetésnek a vetéstől számított legalább hatvan napig jelen kell lennie a mezőgazdasági termelő földterületén, mely időszak alatt tilos növényvédő szert használni, beleértve a csávázott vetőmag használatát.

Mezőgazdasági termelés alatt álló erdőszelek mentén fekvő támogatható sáv akkor vehető figyelembe ökológiai jelentőségű területként, ha az erdő közvetlenül határos a támogatható földterülettel, ahol az erdőterületen a lombkorona borítottságának mértéke legalább ötven százalékos, és ha a sávon az ott termelt növénykultúra vetésétől betakarításáig nem használnak növényvédő szert, beleértve a csávázott vetőmag használatát, kivéve, ha

a) az évelő növényvel bevetett terület a vetést követő évben vagy években kerül elszámolásra ökológiai jelentőségű területként vagy

b) a 2018. január 1-jét megelőzően elvetett növénykultúra 2018-ban vagy azt követően kerül elszámolásra ökológiai jelentőségű területként.

Az ökológiai jelentőségű területként figyelembe vett táblaszegélyen mezőgazdasági termelés nem folytatható, azon kizárólag a kultúrállapot fenntartása érdekében végezhető kaszálás, legeltetés, valamint mechanikai gyomirtás.

A mezőgazdasági termelőnek az egységes kérelem beadásakor az alábbiakról szükséges nyilatkoznia:

- Az ökológiai jelentőségű területként bejelentett másodvetésen a vetéstől számított hatvan napig nem használ növényvédő szert, beleértve a csávázott vetőmag használatát;
- Az ökológiai jelentőségű területként bejelentett, mezőgazdasági termelés alatt álló erdőszelek mentén fekvő támogatható hektársávon a termelt növénykultúra vetésétől betakarításáig nem használ növényvédő szert, beleértve a csávázott vetőmag használatát;
- Az ökológiai jelentőségű területként bejelentett nitrogénmegkötő növényekkel bevetett területen egynyári növények esetén a vetéstől a betakarításig, évelő növények esetén pedig az igénylés naptári évének azon részében amíg a növény a területen van, nem használ növényvédő szert, továbbá egynyári növények esetében nem használ csávázott vetőmagot;
- Az ökológiai jelentőségű területként bejelentett rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvényen nem használ sem műtrágyát, sem növényvédő szert.

Amennyiben az ellenőrzés eredményeképpen megállapítást nyer, hogy a mezőgazdasági termelő a gazdálkodási naplót nem vezette vagy annak adatai alapján nem bizonyítható egyértelműen, hogy az adott ökológiai jelentőségű terület teljes egészében teljesítette az előírtakat (növényvédőszer, műtrágya és csávázott vetőmag mentesség), abban az esetben a terület nem fogadható el ökológiai jelentőségű területként.

Az egybeművelt tábla szomszédságában elhelyezkedő tájelem, vízvédelmi sáv, táblaszegély ökológiai jelentőségű területként az egybeművelt tábla vonatkozásában nem vehető figyelembe.

Figyelem! Ha egy adott gazdasági évben egy tájképi elem esetében az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet keretében meg nem felelés kerül megállapításra, akkor az adott gazdálkodási évben az adott tájképi elem ökológiai jelentőségű területként nem számolható el. Ha a mezőgazdasági termelő az illetékes vízügyi igazgatóság vagyongazdálkodásában álló vízvédelmi sávot jelent be ökológiai jelentőségű területként, és az 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet 1. számú melléklet 1. pontja szerinti vízvédelmi előírást bármely parcellája vonatkozásában megszegi, akkor abban az évben számára az adott parcella vonatkozásában csak akkor nem vehető figyelembe ökológiai jelentőségű területként vízvédelmi sáv, ha a Kincstárnak tárgyév június 30-áig birtokába kerül az adott időszakban a vízügyi igazgatósági vagyongazdálkodásban álló ingatlanok „shape” formátumú adatállománya.

Figyelem! Lehetőség van nitrogénmegkötő EFA elem igénylésére olyan táblán, melyen olyan magkeverék került elvetésre, amely nem kizárólag a 10/2015. (III.13.) FM rendelet 2. mellékletében meghatározott nitrogénmegkötő növényeket tartalmazza.

A nitrogénmegkötő növény és nem nitrogénmegkötő növény keverékével hasznosított földterület akkor vehető figyelembe ökológiai jelentőségű területként, ha a nitrogénmegkötő növény csíraszám aránya meghaladja az 50%-ot.

A nitrogénmegkötő és nem nitrogénmegkötő növény keverékeiben előforduló növények csíraszám arányát, a növényvédőszer és csávázott vetőmag mentességet, valamint a növényeknek a termesztési időszak alatti jelenlétét a földterületen a 118/2020. (XII.21.) számú Kincstári Közleményben (a továbbiakban: Kincstári Közlemény) rendszeresített nyomtatvány szerinti gazdálkodási napló GN01, GN06, GN07, GN19 és amennyiben releváns a GN17 és GN18 betétlapjaival kell igazolni és azt öt évig meg kell őriznie. A gazdálkodási naplót a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.

A nitrogénmegkötő és nem nitrogénmegkötő növény keverékének vetése esetén a keveréknek a keveréket alkotó nitrogénmegkötő növény termesztési időszak teljes időtartalmában jelen kell lennie a területen.

Ha az ügyfél nem vagy hiányosan vezeti a gazdálkodási naplót, vagy annak tartalmával nem tudja egyértelműen bizonyítani a nitrogénmegkötő növény 50%-os csíraszám arányának meglétét vagy a meghatározott termelési időszakok tartását, vagy nem igazolható, hogy az előírt időszak teljes egészében betartotta a nitrogénmegkötő növényekkel bevetett terület teljes egészében az előírt növényvédőszer és csávázószer mentességi előírást, akkor a földterület nem fogadható el nitrogénmegkötő növényekkel bevetett ökológiai jelentőségű területként.

A nitrogénmegkötő növényekkel, azok keverékeivel vagy a nitrogénmegkötő növényekkel és nem nitrogénmegkötő növények keverékeivel bevetett ökológiai jelentőségű területként figyelembe vett területen a minősített szaporítóanyag felhasználását a mezőgazdasági termelőnek

a) a minősített szaporítóanyag címkéjének másolatával vagy

b) saját névre szóló érvényes, fajra, fajtára, mennyiségre és a tételazonosítóra vonatkozó adatot tartalmazó számlával vagy

c) a minősítést igazoló bizonyítvány másolatával

kell igazolnia, és a minősített szaporítóanyagot igazoló dokumentumokat öt évig meg kell őriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.

A mezei borsóval bevetett földterület ökológiai jelentőségű területként történő figyelembevételéhez a mezőgazdasági termelőnek a 9/2015. (III. 13.) FM rendelet 20. § (1) bekezdés *d)* pontja szerint kell eljárnia, azaz a hektáronkénti minimális mennyiségű szaporítóanyag felhasználásáról nyilatkozni, valamint a felhasznált mennyiséget a gazdálkodási napló vonatkozó betétlapján rögzíteni szükséges.

Figyelem! Az ökológiai jelentőségű másodvetésnek a vetéstől számított legalább hatvan napig jelen kell lennie a mezőgazdasági termelő földterületén, mely időszak alatt tilos növényvédő szert használni, beleértve a csávázott vetőmag használatát. Az ökológiai jelentőségű másodvetésként figyelembe vett területen a mezőgazdasági termelőnek a 10/2015. (III. 13.) FM rendelet 3. melléklete szerinti növényfajok keverékéből álló vetőmagok felhasználását és az ökológiai jelentőségű területen a növényvédőszer-használati tilalom betartását a Kincstári Közleményben rendszeresített nyomtatvány szerinti gazdálkodási napló GN01, GN06, GN07, GN19 és amennyiben releváns, a GN17 és GN18 betétlapjaival kell igazolnia, és azokat öt évig meg kell őriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.

A 2018. évtől az ökológiai jelentőségű másodvetések a következő évi első növény előtt forgatás nélkül is bedolgozásra kerülhetnek.

Figyelem! Az Európai Bizottság – tekintettel a rendkívüli élelmiszer- és takarmánypiaci helyzetre – arról határozott, hogy a 2022. támogatási évben a zöldítési követelmények egy részében engedményeket tesz. Az Agrárminisztérium döntése értelmében Magyarország él ezekkel az eltérésekkel, aminek a végrehajtásához szükséges jogalapot a 10/2015. (III. 13.) FM rendelet 27/G. §-a teremti meg. A hivatkozott rendelkezés értelmében – kizárólag az idei évben – lehetőség van a parlagon hagyott területek termesztésbe történő bevonására annak érdekében, hogy az esetleges élelmiszer- vagy takarmányhiány elkerülhető legyen. Ezáltal az **egységes kérelemben – meghatározott esetekben és feltételekkel – parlagon hagyott területként vehetőek figyelembe azon szántóterületek, ahol legeltetésre, termelési célból végzett betakarításra vagy művelésre kerül sor.** Ezeket a területeket azonban csak abban az esetben lehet parlagon hagyott területként figyelembe venni a terménydiverzifikációban, illetve parlag típusú ökológiai jelentőségű területnek (EFA-nak) tekinteni, ha az egységes kérelemben a valós hasznosítás megadása mellett EFA és diverzifikációs parlagként is jelölték. Az ilyen típusú és ily módon bejelentett területeken növényvédőszer használata engedélyezett.

Figyelem! A parlagként történő diverzifikációs besorolást, valamint a parlag EFA elemként történő elszámolást **minden esetben jelezni kell az egységes kérelemben (EFA és diverzifikációs parlag).** A bejelentés hiányában a terület a valós hasznosítás szerint kerül besorolásra a diverzifikációba, és nem vehető figyelembe ökológiai fókuszterületként (EFA elemként). A bejelentést legkésőbb az egységes kérelemre nyitva álló időszak utolsó napjáig, azaz **június 9. napjáig kell megtenni.** A határidő jogvesztő, június 9. napja után a kérelem módosítására nincs lehetőség. A bejelentés során törekedni kell arra, hogy kizárólag olyan területek esetében és olyan mértékben éljen az ügyfél az eltérő szabály alkalmazásának lehetőségével, amelyeket az idei évben valódi parlagként tervezett bejelenteni. Amennyiben az ügyfél ennél, illetve az 5 százalékos EFA-kötelezettség teljesítéséhez szükségesnél nagyobb mértékben jelöl meg EFA és diverzifikációs parlagot az intézkedés célján túlmutató, bármely

további előny megszerzésének szándékával, úgy felmerülhet a megszerzéshez szükséges körülmény mesterséges megteremtésének gyanúja. Az ilyen eseteket a Kincstár célzottan kivizsgálhatja, ami végső soron akár pénzügyi szankcióhozis vezethet.

Figyelem! A fent részletezett, átmeneti eltérések a zöldítési követelményekben semmilyen más kötelezettséget nem helyettesítenek, azok alól nem adnak felmentést. Tehát a kultúrállapotban tartás, a növény- és talajvédelmi jogszabályi kötelezettségek, a HMKÁ, AKG, ÖKO, Natura 2000 jogcímek belső előírásai továbbra is kötelezőek és változatlanok ugyanúgy, mint a termőföld védelméről szóló törvényből fakadó jogi, szakmai és erkölcsi kötelezettségek.

EFA elemekre vonatkozó Gazdálkodási napló töltésével kapcsolatos rendelkezések:

- **Fás szárú energetikai ültetvény:** Rövid vágásfordulójú fás szárú energetikai ültetvény ökológiai jelentőségű területre vonatkozóan a mezőgazdasági termelő köteles a Kincstári Közleményben rendszeresített nyomtatvány szerinti gazdálkodási napló GN01, GN06, GN07 betétlapjait vezetni és azokat öt évig meg kell őriznie. Az előírt műtrágya és növényvédőszer mentességet a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében a gazdálkodási napló adatai alapján jogosult ellenőrizni.
- **A nitrogénmegkötő növényekkel bevetett terület:** A növényvédő szer-használati tilalom betartását a Kincstári Közleményben rendszeresített nyomtatvány szerinti gazdálkodási napló GN01, GN06, GN07, GN19 és amennyiben releváns a GN17 és GN18 betétlapjaival kell igazolnia, azokat öt évig meg kell őriznie. A gazdálkodási naplót a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.
- **Ökológiai jelentőségű másodvetés:** A növényvédő szer-használati tilalom betartását a Kincstári Közleményben rendszeresített nyomtatvány szerinti gazdálkodási napló GN01, GN06, GN07, GN19 és amennyiben releváns a GN17 és GN18 betétlapjaival kell igazolnia, és azokat öt évig meg kell őriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.
- **Erdőszelek mentén fekvő támogatható sáv:** A növényvédő szer-használati tilalom betartását a mezőgazdasági termelőnek a Kincstári Közleményben rendszeresített nyomtatvány szerinti gazdálkodási napló GN01, GN06 és GN07 betétlapjaival kell igazolnia és azokat öt évig meg kell őriznie, amelyeket a Kincstár helyszíni ellenőrzés keretében jogosult ellenőrizni.

Figyelem! Ha a mezőgazdasági termelő a vetés időpontját közvetlenül megelőző illetve a betakarítást, befogatást követő időszakban, vagy a kötelező fenntartást követő időszakban, de még tárgyévben használ növényvédő szert, vagy fennáll annak a veszélye, hogy a talajból a vetést megelőzően növényvédőszer-használat miatt szermaradvány mutatható ki, akkor a tárgyév vagy a növényvédőszer-használat évére vonatkozóan a gazdálkodási napló GN10 betétlapjával kell igazolnia.

A 2019. támogatási évtől a 10/2015. (III. 13.) FM rendelet 3. § (7) bekezdése értelmében a mezőgazdasági termelő támogatási kérelmében ökológiai gazdálkodásban részt vevő szántóterületekhez kapcsolódóan kizárólag a tájélem számolható el ökológiai jelentőségű területként.

A tájelem típusú EFA elemek:

- Fás sáv
- Magányosan álló fa
- Fa- és bokorcsoport
- Kis kiterjedésű tó
- Kunhalom
- Gémeskút

Figyelem! Amennyiben az egységes kérelemben igényelt összes tábla ökológiai gazdálkodásban szereplő terület, abban az esetben a benyújtás szerinti EFA kötelezettség alapja 0 hektár lesz! Ez azt jelenti, hogy a bejelentett EFA elemek a 0 hektár kötelezettség alaphoz kerülnek kiszámításra, így a benyújtott EFA arány 0%. Mivel az adminisztratív és fizikai ellenőrzés eredményeképpen megállapított EFA arány nem lehet magasabb, mint a benyújtáskor számolt EFA arány, ezért a benyújtott EFA elemek elfogadása esetén sem lehetséges 0%-nál nagyobb EFA arány megállapítása, még abban az esetben sem, ha az ökológiai gazdálkodásban szereplő táblaként bejelentett területek a későbbiekben nem ökológiai gazdálkodásban szereplő területként kerülnek figyelembe vételre!

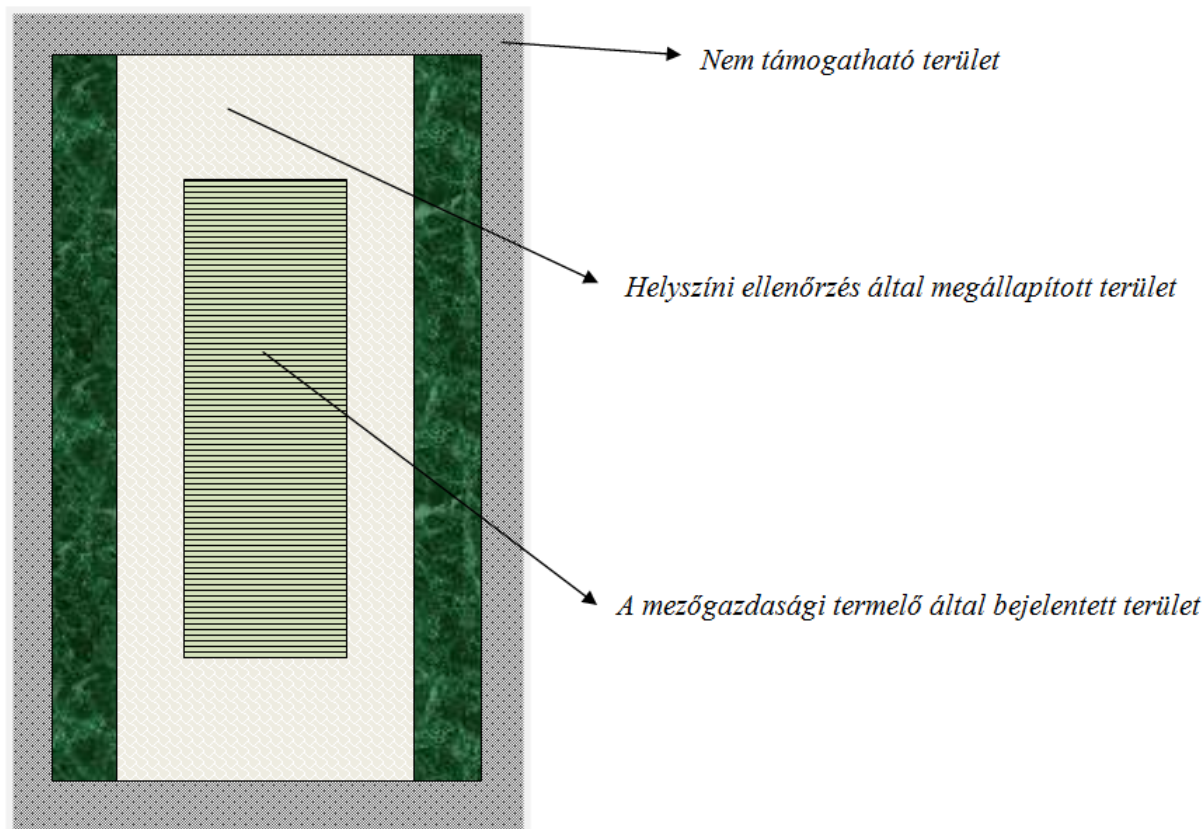
5. Közigazgatási szankciók

Figyelem! 2017. évtől a zöldítés támogatásban közigazgatási szankciók kerültek bevezetésre. A közigazgatási szankciók a 640/2014/EU rendelet 28. cikke szerint kerülnek megállapításra.

Közigazgatási szankciók:

- **Területeltérés szankció** esetében a területeltérés mértéke a megállapított terület és a zöldítés támogatás előírások be nem tartása miatt megállapított levonásokkal csökkentett megállapított terület különbsége.
- **Terület be nem jelentés miatti szankció:** Amennyiben a mezőgazdasági termelő – abból a célból, hogy mentesüljön a zöldítés támogatás kötelezettségei alól – nem jelenti be a szántóföldnek minősülő teljes területét, és/vagy nem jelenti környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterületének teljes területét, és a be nem jelentett terület 0,1 hektárnál nagyobb, terület be nem jelentés miatti szankció kerül érvényesítésre.

Példa: Ha a helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy az érintett terület nagyobb, mint a kérelemben bejelentett terület, és az eltérés mértéke meghaladja a 0,1 hektárt, a terület be nem jelentése miatti szankció érvényesítésre kerül.

Az érvényesített szankciók esetében a 2022. évben a kiszámított közigazgatási szankciókat 4-gyel kell osztani, de összegük nem lehet nagyobb, mint a megállapított terület alapján kiszámolt támogatás összegének 25%-a.

6. Kérelem benyújtása:

A támogatási kérelmek benyújtására évente az egységes kérelem keretében van lehetőség elektronikus úton, **2022. május 15. napjáig** (hétfőig tekintettel: **május 16-ig**).

Az egységes kérelem 2022. május 17. és június 9. között történő benyújtása esetén a támogatási összeg kapcsán munkanaponként 1% késedelmi szankciót kell alkalmaznia a Kincstárnak, azaz a késedelmi szankció május 17-én 1%, május 18-án 2% stb. A 2022. június 10-től (június 10. napját is beleértve) benyújtott egységes kérelem visszautasításra kerül. Az egységes kérelmet késedelmi szankció nélkül 2022. május 31-ig lehet módosítani. 2022. június 1. és június 9. közötti módosítás a módosított parcellára vonatkozóan a támogatási összeg munkanaponként 1%-os csökkentésével jár.

7. Kötelező melléklet:

- **Környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterület feltörése esetében az illetékes természetvédelmi hatóság által kiadott gyepfeltörési engedély másolata**
Benyújtás: elektronikus úton az egységes kérelemhez csatolva

8. Adatváltozás bejelentés a zöldítéssel érintett ügyfelek esetében:

Adatváltozás keretén belül a módosítás, pontosítás, adott évi támogatási kérelem egy részének vagy egészének visszavonása és a másodvetés bejelentése **csak elektronikusan** (W0222) tölthető ki és nyújtható be!

Módosítás:

- Amennyiben a gazdálkodó változtatni kíván a 2022. évre vonatkozó kérelemben, az eredetileg igényelt hasznosítási kódján, vagy az eredetileg igényelt táblaterület méretén úgy, hogy az adatváltozás nagyobb kifizetési összeget eredményezne, abban az esetben ezt csak **2022. május 31. napjáig** teheti meg szankciómentesen, 2022. június 1. napjától 2022. június 9. napjáig pedig szankcióval (munkanaponként 1% szankció)
- Példák módosításra:
 - új tábla/ökológiai jelentőségű terület felvétele a kérelemben
 - már meglévő tábla/ökológiai jelentőségű terület méretének növelése
 - hasznosítási kód-váltás (korábbi hasznosítási kóddal való meg nem felelés javítása; korábbi hasznosítási kóddal nem mentesülés javítása)
 - olyan módosítás, ami kérelem mentességi feltételeknek való megfelelést befolyásolja
- 2022. június 9. után benyújtott módosítások a kifizetés szempontjából nem kerülnek figyelembevételre. Az ezután beadott módosítási igényeket a Kincstár csak a keresztellenőrzésekhez használja fel, de támogatási összeg megállapításához nem!

Pontosítás:

- a módosításon kívül minden más adatváltozás bejelentése, ideértve a hátrányos jogkövetkezmény mellőzésére vagy csökkentésére irányuló bejelentést is, amelynek tárgya nem visszavonás, nem vis maior bejelentés vagy a hasznosító személyében bekövetkezett változás.
- Olyan irányú adatváltoztatás, amely nem eredményez támogatási összeg növelést.
- Példák pontosításra:
 - tábla méretének csökkentése
 - hasznosítási kód váltás (kisebb vagy ugyanolyan kifizetést eredményező kultúraváltás)

Vis maior bejelentés nem fogadható el a környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterület engedély nélküli feltörése esetén, és olyan ökológiai jelentőségű terület vonatkozásában, amely nem a mezőgazdasági termelő tulajdonában vagy használatában van, hanem az csupán a mezőgazdasági termelő rendelkezésére áll.

Fogalom magyarázat:

- *állandó gyepterület:* az 1307/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 4. cikk (1) bekezdés h) pontja szerinti terület;
- *egységes kérelem:* az Európai Mezőgazdasági Garancia Alapból, valamint a központi költségvetésből finanszírozott egyes támogatások igénybevételével kapcsolatos egységes eljárási szabályokról szóló, tárgyévi miniszteri rendeletben meghatározott kérelem;
- *környezeti szempontból érzékeny állandó gyepterület:* az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet

hatálya alá tartozó, Natura 2000 területnek minősülő és a Mezőgazdasági Parcella Azonosító Rendszerben lehatárolt tematikus fedvény szerinti földterület;

- *minősített szaporítóanyag*: a szántóföldi növényfajok vetőmagjainak előállításáról és forgalomba hozataláról szóló 48/2004. (IV. 21.) FVM rendelet 1., 3., és 4. számú mellékletében meghatározott paramétereknek teljeskörűen megfelelő szaporítóanyag;
- *ökológiai gazdálkodásba vont terület*: tanúsító szervezet által tanúsított, a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek ökológiai gazdálkodási követelmények szerinti tanúsításáról, előállításáról, forgalmazásáról, jelöléséről és ellenőrzésének eljárásrendjéről szóló 34/2013. (V. 14.) VM rendelet szerint hasznosított földterület;
- *ökológiai jelentőségű másodvetés*: a tárgyévre az egységes kérelemben bejelentett első növény betakarítása után és a következő év első növényének vetése előtt, tárgyév október 1-jéig - a 10/2015. (III. 13.) FM rendelet 3. mellékletében felsorolt vagy a 22. § (2) bekezdésében meghatározott, legalább két fajtából - vetett növényállomány, amelyet zöldtrágyának vagy téli takarónövénynek használnak, és a következő évi első növény vetése előtt beforgatnak vagy bedolgoznak;
- *tájjelem*: az egységes területalapú támogatások és egyes vidékfejlesztési támogatások igényléséhez teljesítendő „Helyes Mezőgazdasági és Környezeti Állapot” fenntartásához szükséges feltételrendszer, valamint az állatok állategységre való átváltási arányának meghatározásáról szóló 50/2008. (IV. 24.) FVM rendelet szerinti védett tájképi elem, valamint a fás sáv;
- *növényvédő szer*: a növényvédő szerek forgalomba hozataláról valamint a 79/117/EGK és a 91/414/EGK tanácsi irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. október 21-i 1107/2009/EK rendelet 2. cikk 1. bekezdésében meghatározott szerek.

Amennyiben a jelen tájékoztató és a vonatkozó jogszabályok között ellentmondás vagy eltérés merül fel, abban az esetben a jogszabályok az irányadóak.